

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови
Прикладні лінгвістичні дослідження. Частина 1. Основи перекладознавства (Силабус)		

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька</i>
Статус освітнього компонента	<i>Обов'язковий</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, четвертий семестр</i>
Обсяг КМ	<i>4 кредити (120 годин): 36 годин – практичні заняття, 18 годин лекції, 66 годин – СРС;</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>екзамен / МКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська/Німецька</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Дзикович Ольга Володимирівна https://ktpnm.kpi.ua/node/1458
Розміщення курсу	Дистанційний курс на Платформі Сікорський https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=2260

Програма освітнього компонента

Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Освітній компонент стосується як усного, так і письмового перекладу, тому є невід'ємним елементом становлення компетентного перекладача, як посередника не тільки мов, але й культур. Якісний переклад – це не лише вміння стовідсотково передати сенс вихідного тексту, це також – збереження його функцій, відповідність умовам спілкування, досягнення комунікативної мети та впливу, здійснення первинної інтенції комунікатора. Засвоєння принципів та алгоритму якісного перекладу не можливе без вивчення основ та фундаментальних теоретичних положень теорії перекладознавства. **Мета дисципліни** полягає в тому, щоб надати студентам глибокі знання і практичні навички, необхідні для аналізу, вирішення і дослідження лінгвістичних проблем у реальних комунікативних ситуаціях. Дисципліна спрямована на розвиток вмінь використовувати теоретичні засади лінгвістики для вирішення прикладних завдань, таких як автоматична обробка текстів, переклад, створення лексикографічних ресурсів та інші. Окрім цього, студенти отримують знання з використання сучасних технологій і методів аналізу мови, що дозволяє їм ефективно працювати в міждисциплінарних проєктах.

Метою вивчення освітнього компонента в межах мети навчальної дисципліни є:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у

загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність проведення наукових досліджень на належному рівні.
- Здатність до усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність аналізувати основні процеси і тенденції світового наукового пізнання та періоди розвитку літератури, що вивчається, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, наукові методи і школи;
- Здатність усвідомлювати сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їхній взаємозв'язок в цілісній системі знань;
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів для перекладу фахових текстів;
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Предметом освітнього компонента є понятійно-категоріальний апарат теорій перекладознавства, особливості перекладу на фонетичному, граматичному, лексичному, синтаксичному та фразеологічному рівнях.

Після засвоєння освітнього компонента студенти мають продемонструвати певні **програмні результати навчання**. Вони зможуть:

- Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства;
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти;
- Усвідомлювати особливості функціонування та стратифікації різних мов, основні напрямки і тенденції класичних лінгвістичних досліджень, закономірності розвитку мов у контексті сучасних лінгвокультур;
- Здійснювати лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;
- Володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді;
- Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент «Прикладні лінгвістичні дослідження. Частина 1. Основи перекладознавства» вивчається протягом четвертого семестру навчання. За структурно-логічною схемою ОП вивченню освітнього компонента передують освітній компонент «Зіставна граматика». Засвоєння освітнього компонента «Прикладні лінгвістичні дослідження. Частина 1. Основи перекладознавства» є передумовою для опанування дисципліни «Німецька мова (основна). Курсова робота».

Зміст освітнього компонента

Розділ 1. Перекладознавство як наука

Тема 1.1. Предмет і завдання лінгвістичної теорії перекладу.

Тема 1.2. Місце теорії перекладу серед інших лінгвістичних наук.

Тема 1.3. Суть перекладу.

Тема. 1.4. Переклад як акт міжмовної комунікації. Із історії перекладацької думки

Розділ 2. Лінгвістичний бар'єр. Способи його подолання.

Тема 2.1. Переклад як центральна ланка двомовної опосередкованої комунікації

Тема 2.2. Мовне посередництво

Тема 2.3. Складові лінгвоетнічного бар'єру

Тема 2.4. Проблеми мовного оформлення тексту, що перекладається. Способи подолання лінгвоетнічного бар'єру

Розділ 3. Способи перекладу та перекладацькі трансформації.

Тема 3.1. Повний (вибірковий і функціональний переклад) і скорочений переклад (буквальний, семантичний, комунікативний спосіб). Сегментація тексту для перекладу.

Тема 3.2. Способи перекладу.

Тема 3.3. Міра та причини перекладацьких трансформацій.

Тема 3.4. Транскрипція і транслітерація. Калькування. Правила калькування. Лексико-семантичні модифікації.

Тема 3.5. Морфологічні перетворення в умовах подібності та розбіжності форм.

Тема 3.6. Синтаксичні перетворення на рівні словосполучення та речень.

Тема 3.7. Прийоми перекладу метафори. Прийоми перекладу метонімії. Прийоми перекладу іронії

Розділ 4. Фразеологізм як перекладацька одиниця.

Тема 4.1. Структура та класифікація фразеологізмів

Тема 4.2. Прийоми перекладу фразеологізмів. Труднощі, які виникають при перекладі фразеологізмів

Розділ 5. Реалія як перекладознавча одиниця.

Тема 5.1. Реалія як особлива одиниця перекладу.

Тема 5.2. Класифікації реалій та прийоми перекладу реалій

Розділ 6. Норма перекладу та перекладацькі відповідники

Тема 6.1. Перекладацькі відповідники. Види нормативних вимог до перекладу. Регулярні, okazionalni та міжрівневі відповідники.

Тема 6.2. Адекватний і еквівалентний переклад.

Розділ 7. Еквівалентність перекладу.

Тема 7.1. Перший та другий рівень еквівалентності

Тема 7.2. Еквівалентність перекладу при передачі функціонально-ситуативного змісту оригіналу.

Тема 7.3. Третій рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі функціонально-ситуативного змісту оригіналу.

Тема 7.4. Четвертий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі семантики мовних одиниць.

Тема 7.5. П'ятий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі семантики мовних одиниць.

Розділ 8. Відношення лексичної безеквівалентності.

Тема 8.1. Слова-реалії. Тимчасово безеквівалентні терміни. Випадкові без еквіваленти. Природа лексичної безеквівалентності.

Тема 8.2. Фальшиві друзі перекладача. Пастки внутрішньої форми. Забуті значення багатозначних слів. Лексичні іносказання. Неспівзвучні географічні найменування.

Лексика, яка провокує перекладацькі помилки.

Розділ 9. Моделі перекладу.

Тема 9.1. Моделі перекладу. Задачі моделей перекладу. Ситуативна та комунікативна модель.

Тема 9.2. Трансформаційно-семантична. Психолінгвістична інформаційна модель

Навчальні матеріали та ресурси

Основна:

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – 200 с. Режим доступу: <https://cusu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibniki/%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%83.pdf>
2. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008. – 512 с. Режим доступу: <https://books.google.com.ua/books?id=oyuCQAAQBAJ&printsec=copyright&hl=uk#v=onepage&q&f=false>
3. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 304 с. Режим доступу: <https://shron1.chtyvo.org.ua/Mamrak>Alla/Vstup-do-teorii-perekladu.pdf>

Додаткова:

- Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2014. – 288 с. Режим доступу: <https://eprints.cdu.edu.ua/60/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87.%20%D0%BF%D0%BE%D1%81.%20%D0%9B%D0%B8%D1%82%D0%B2%D0%B8%D0%BD.%20%D0%9F%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%9A%D0%9B%D0%90%D0%94%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE.pdf>
2. Гудманян, А. Г. Практичний курс перекладу [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Філологія», спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,92 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 180 с. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50366>

Навчальний контент

Методика опанування освітнього компонента

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача і студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії.

Ці стратегії в залежності від особливостей навчально-пізнавальної діяльності студентів реалізуються через:

пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організовує сприйняття з подальшим усвідомленням студентами інформації, а студенти здійснюють сприйняття (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;

репродуктивний метод: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;

метод проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);

частково-пошуковий (евристичний) метод: викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);

дослідницько-мотиваційний метод: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висувуючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

В залежності від походження інформації і мети використовуються різноманітні форми навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота, робота перед аудиторією тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, що є визначальними факторами мотивації здобувачів до вивчення освітнього компонента «Прикладні лінгвістичні дослідження. Частина 1. Основи перекладознавства».

На заняттях застосовується інноваційна тенденція до посилення комунікативної спрямованості навчального процесу спілкування. Комунікативний підхід орієнтований на організацію процесу навчання, адекватного процесу реального спілкування завдяки моделюванню основних закономірностей мовленнєвого спілкування, а саме:

діяльнісний характер мовленнєвого спілкування, що втілюється в комунікативній поведінці викладача як учасника процесу спілкування та навчання і в комунікативно вмотивованій, активній поведінці студента як суб'єкта спілкування та навчання;

предметність процесу комунікації, яка має бути змодельована обмеженим, але точно визначеним набором предметів обговорення;

ситуації спілкування, що моделюються, як найтипівіші варіанти стосунків студентів між собою;

мовленнєві засоби, які забезпечують процес спілкування та навчання в даних ситуаціях.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента, кращого засвоєння матеріалу та інноваційної форми контролю використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Telegram та електронний кампус, за допомогою яких:

спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;

здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту освітнього компонента;

оцінюються навчальні завдання студентів у швидший спосіб;

ведеться облік виконання студентами плану освітнього компонента, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час дистанційного навчання задля повноцінної взаємодії зі студентами та для ефективного вирішення навчальних завдань використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві платформи (Zoom, Google-meet, Google-class, Sikorsky distance learning platform тощо).

Зміст освітнього компонента, розподіл навчального часу на практичні заняття, лекції та самостійна робота

ЛЕКЦІЇ

Тиждень	Зміст заняття	Аудиторні години	Рекомендований час на СРС
1.	<p>Розділ 1. Перекладознавство як наука Лекція 1 Перекладознавство як наука Предмет і завдання лінгвістичної теорії перекладу. Місце теорії перекладу серед інших лінгвістичних наук. Суть перекладу. Переклад як акт міжмовної комунікації. Із історії перекладацької думки СРС. Значення терміну «переклад». Переклад як діяльність. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. – 5–19</p>	2	1
2.	<p>Розділ 2. Лінгвістичний бар'єр. Способи його подолання. Лекція 2. Переклад як центральна ланка двомовної опосередкованої комунікації Мовне посередництво Складові лінгвоетнічного бар'єру Проблеми мовного оформлення тексту, що перекладається СРС. Способи подолання лінгвоетнічного бар'єру Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. – 31–34.</p>	2	1
3.	<p>Розділ 3. Способи перекладу та перекладацькі трансформації. Лекція 3. Повний (вибірковий і функціональний переклад) і скорочений переклад (буквальний, семантичний, комунікативний спосіб). Сегментація тексту для перекладу. Способи перекладу. Міра та причини перекладацьких трансформацій. СРС. Види перетворень при перекладі. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. – 37–40.</p>	2	1
4.	<p>Лекція 4. Транскрипція і транслітерація. Калькування. Правила калькування. Лексико-семантичні модифікації. СРС. Переклад скорочень. Література: Інтернет-джерело «Переклад юридичних скорочень» URL: http://law-in-translation.in.ua/ua/navchannia-ta-pidvyshchennia-kvalifikatsii/yurydychna-nimetska/item/205-nimetski-iurydychni-skorochennia-juristische-abk-rzungen</p>	2	1
5.	<p>Лекція 5. Морфологічні перетворення в умовах подібності та розбіжності форм. Синтаксичні перетворення на рівні словосполучення та речень. СРС. Морфологічні перетворення в умовах подібності та розбіжності форм. Література: 1. Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2014. – С. 60-68.</p>	2	1
6.	<p>Лекція 6. Прийоми перекладу метафори. Прийоми перекладу метонімії. Прийоми перекладу іронії СРС. Експресивна функція. Абсолютні конструкції. Різновиди перекладу в залежності від жанру матеріалу, що перекладається.</p>	2	1

	Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 122-130.		
7.	Розділ 4. Фразеологізм як перекладацька одиниця. Лекція 7. Структура та класифікація фразеологізмів СРС. Переклад фразеологічних одиниць. Література: Гудманян, А. Г. Практичний курс перекладу [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Філологія», спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського.– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. С. 121-126.	2	1
8.	Лекція 8. Прийоми перекладу фразеологізмів. Труднощі, які виникають при перекладі фразеологізмів СРС. Прийоми перекладу фразеологізмів. Література: 1. Гудманян, А. Г. Практичний курс перекладу [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Філологія», спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського.– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. С. 121-126	2	1
9.	Розділ 5. Реалія як перекладознавча одиниця. Лекція 9. Реалія як особлива одиниця перекладу Класифікації реалій та прийоми перекладу реалій СРС. Переклад реалій. Осмислення реалій в оригіналі і в перекладі. Література: Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – С. 272-284.	2	1
10.	Розділ 6. Норма перекладу та перекладацькі відповідники Лекція 10. Перекладацькі відповідники. Види нормативних вимог до перекладу. Регулярні, okazіональні та міжривневі відповідники. Адекватний і еквівалентний переклад. СРС. Стилiстичні прорахунки перекладача. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008. – С. – 87–89.	2	1
11.	Розділ 7. Еквівалентність перекладу. Лекція 11. Перший та другий рівень еквівалентності Еквівалентність перекладу при передачі функціонально-ситуативного змісту оригіналу. СРС. Передача фонові інформації. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 67-80.	2	1
12.	Лекція 12. Третій рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі функціонально-ситуативного змісту оригіналу. СРС. Перекладацька еквівалентність. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 81-97..	2	1
13.	Лекція 13. Четвертий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі семантики мовних одиниць. СРС. Предметна обстановка і мовна ситуація. Про природу і небезпечність буквального перекладу. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 98-104.	2	1

14.	Лекція 14. П'ятий рівень еквівалентності. Еквівалентність перекладу при передачі семантики мовних одиниць. СРС. Варіантні відповідники. Розкриття контекстуальних значень в перекладі. Відношення лексичної без еквівалентності. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 105-111.	2	1
15.	Розділ 8. Відношення лексичної безеквівалентності. Лекція 15. Слова-реалії. Тимчасово безеквівалентні терміни. Випадкові безеквіваленти. Природа лексичної безеквівалентності. СРС. Мовні значення і переклад. Переклад культурно значимих елементів. Література: Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 112-120.	2	1
16.	Лекція 16. Фальшиві друзі перекладача. Пастки внутрішньої форми. Забуті значення багатозначних слів. Лексичні іносказання. Неспівзвучні географічні найменування. Лексика, яка провокує перекладацькі помилки. СРС. Як уникнути лексичних пасток. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008. – С. – 163–175, 212-228	2	1
17.	Розділ 9. Моделі перекладу. Лекція 17. Моделі перекладу. Задачі моделей перекладу. СРС. «Жанр» і «стиль» - два види комунікативної цілісності словесного твору. Словесний твір як функціональний об'єкт і як мала функціональна система. Ситуативна та комунікативна модель. Трансформаційно-семантична. Психолінгвістична інформаційна модель СРС: підготовка до МКР	2	2
18.	Лекція 18. Модульна контрольна робота (МКР)	2	0

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тиждень	Зміст заняття	Аудиторні години	Рекомендований час на СРС
1.	Розділ 1. Перекладознавство як наука. Тема 1.1 Поняття опосередкованої двомовної комунікації. Переклад як акт міжмовної комунікації. Тема 1.2 Характеристика процесу перекладу. Способи перекладу. Одиниці перекладу і членування тексту. Практичне заняття 1. Модель опису типів текстів за С. Гьопферіх. Проблеми мовного оформлення тексту, що перекладається. СРС. Нормативно-мовні і узусальні помилки при перекладі. Рекомендовані правила сегментації тексту для перекладу. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008.	2	2
2.	Розділ 2. Лексичні прийоми перекладу. Тема 2.1. Перекладацька транскрипція. Калькування. Лексико-семантичні модифікації. Тема 2.2. Прийоми перекладу фразеологізмів.	2	2

	<p>Практичне заняття 2. Лексичні прийоми перекладу. Прийоми перекладу реалій. Безеквівалентна лексика. СРС. Правила застосування лексико-семантичних трансформацій. Правила перекладу фразеологічних одиниць. Правила перекладу словосполучень та речень. Література: Кононенко П.П. Українська мова / П.П. Кононенко, Л.О. Кадомцева, Л.І. Мацько. – К., 1990. – С. 112-113,140–141, 193-226. Практичні вправи: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. – 36, впр. 1, С.44, впр. 2</p>		
3.	<p>Розділ 3. Граматичні основи перекладу. Тема 3.1. Морфологічні перетворення в умовах співпадіння форм. Тема 3. 2. Морфологічні перетворення в умовах розбіжності форм Практичне заняття 3. Граматичні основи перекладу. СРС. Зміст процесу перекладу. Детермінанти процесу перекладу Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. – 47-49, С. 58-60, впр. 4-5.</p>	2	2
4.	<p>Розділ 4. Стилiстичні прийоми перекладу. Тема 4.1. Прийоми перекладу метафоричних одиниць та метонімії. Тема 4. 2. Прийоми передачі іронії в перекладі. Практичне заняття 4. Особливості використання стилістичних прийомів перекладу СРС. Передача внутрішнього змісту. Закономірність і випадковість у перекладі. Переклад як текст. Вимоги до тексту перекладу. Гра слів в оригіналі і перекладі. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 .</p>	2	2
5.	<p>Розділ 5. Реалія як перекладознавча одиниця. Тема 5.1. Переклад реалій. Тема 5.2. Осмислення реалій в оригіналі і в перекладі. Практичне заняття 5. Поняття «Реалія» в перекладознавстві СРС. Вибір прийому передачі реалій. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008.</p>	2	2
6.	<p>Розділ 6. Прагматичний аспект перекладу. Тема 6.1. Денотативний зміст. Тема 6.2. Конотативний, сигніфікативний зміст Практичне заняття 6. Види змісту тексту. Передача денотативного змісту. СРС. Прагматика тексту. Типи прагматичної адаптації. Передача сигніфікативних конотацій. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. 188-192</p>	2	2
7.	<p>Розділ 7. Перекладацька еквівалентність. Тема 7.1. Проблеми еквівалентності і тип тексту, який перекладається. Тема 7.2. Характеристика і дефініції слова в теорії перекладу. Практичне заняття 7. Проблеми еквівалентності і тип тексту, який перекладається. СРС. Екстралінгвістична і лінгвістична інформація. Фонові знання і імпліцитна інформація. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. 145-147, впр. 73-76</p>	2	2
8.	<p>Розділ 8. Перекладацькі відповідники. Тема 8.1. Контекст і ситуація. Тема 8.2. Види міжмовних лексичних відповідників Практичне заняття 8. Види перекладацьких відповідників. СРС. Варіантні відповідники. Розкриття контекстуальних значень в перекладі. Література: Корунець І. В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. - Нова Книга, 2008 . – С. 154, впр. 78</p>	2	2
9.	<p>Розділ 9. Жанр і стиль – два види комунікативної цілісності словесного</p>	2	2

	<p>твору. Тема 9.1 Тексти для перекладу і їх класифікація Тема 9.2. Різновиди перекладу в залежності від жанрового типу матеріалу, що перекладається Практичне заняття 9. Поняття «жанр» та «стиль». Класифікація текстів для перекладу СРС. Тексти для перекладу і їх класифікація. ПІДГОТОВКА ДО ЕКЗАМЕНУ</p>		<p>+30 (на екзамен)</p>
	<p>Загальна кількість</p>	<p>54</p>	<p>66 (включно 30 годин на підготовку до екзамену)</p>

Самостійна робота студентів

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи: підготовка до практичних занять, підготовка до письмового опитування на лекціях, підготовка до МКР та підготовка до екзамену. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 6.

Політика та контроль

Політика освітнього компонента

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на семінарських заняттях та усного опитування на лекційних заняттях, тому невідвідування пар суттєво знижує рейтинг студента.

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід без поважних причин, є нульовим. Студент, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР. Детальніше за посиланням: http://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_potocnyi_kalendar_semestr_kontrol.pdf.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Прикладні лінгвістичні дослідження. Частина 1. Основи перекладознавства» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичних заняттях, якість підготовки до них	18%	2	9	18
2.	Тестове опитування за матеріалом лекцій в межах поточного контролю	30%	2	15	30
3.	Модульна контрольна робота	12%	12	1	12
4.	Екзамен	40%	40	1	40
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ та РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

Робота на практичних заняттях

«відмінно», активна робота, повне і цілком правильне виконання усіх завдань (допускаються незначні помилки) – **2 бала**;

«добре», плідна робота, неповне виконання завдань з помилками – **1.6 балів**;

«задовільно», пасивна робота, частково правильне виконання завдань – **1.2 балів**;

«незадовільно», пасивна робота, невиконання завдань – **0 балів**.

Письмовий експрес-контроль

На лекціях проводиться тестове опитування за допомогою гугл-форми, воно складається з **10 питань**, кожне з яких оцінюється у **0,2 бала**. Студент отримує відповідну кількість балів за виконану роботу за умови, якщо виконано мінімум 60% завдань. Тобто мінімальна кількість балів за експрес-контроль становить **1.2 бали**, максимальна – **2 бали** (в залежності від набраних балів).

Якщо студент не подолав нижню межу позитивного оцінювання, тобто не набрав **1.2 бала**, то така робота вважається незарахованою і оцінюється в **0 балів**.

Модульна контрольна робота

МКР складається з 3 блоків. Кожен з них оцінюється від 0 до 4 балів і складається у свою чергу з 8 «завдань». За кожен виконаний пункт студент отримує або 0,5 бала або 0. При оцінюванні всієї роботи враховується сумарний бал трьох завдань. Тобто кожне завдання не має окремої оцінки за шкалою «відмінно-добре-задовільно», а оцінюється згідно принципу «виконано-невиконано». Максимальний бал за всю контрольну роботу – **12**.

12-10.5 балів («відмінно») – виконано від 21 до 24 завдань;

10-9 балів («добре») – виконано від 18 до 20;

8.5-7 балів («задовільно») – виконано від 14 до 17 завдань;

0 балів («незадовільно») – кількість правильно виконаних завдань дорівнює менше ніж 14, МКР не зараховано.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ атестації	Термін атестації	Умови отримання атестації
Перша атестація	8-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 10 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
Друга атестація	15-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 18 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТІВ

Умова допуску до екзамену	Критерій
1 Стартовий рейтинг	Не менше 36 балів

Екзамен складається з **4 практичних завдань**, кожне з яких оцінюється в **10 балів**

«відмінно», не менше 90% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «уміння», (допускається одна незначна неточність) – **9.5-10 балів**;

«добре», не менше 75% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «уміння» або є незначні неточності (повне виконання завдання з незначними неточностями) – **7-9 балів**;

«задовільно», не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – **6-6.5 балів**;

«незадовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» (вимогам мінімальної задовільної оцінки) – **0 балів**

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 36	Не допущено

Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Додаткова інформація з освітнього компонента

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Також силабусом передбачено визнання результатів публікації тез доповіді в університетських конференціях (КПІ ім. Ігоря Сікорського) за тематикою «Переклад». За кожну публікацію студент може отримати 3 бали, але не більше 6 балів загалом.

Робочу програму освітнього компонента (силабусу)

розроблено

доценткою кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук, доценткою Дзикович Ольгою Володимирівною.

ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 11.06.2024 р.)

погоджено

Методичною комісією ФЛ №12 від 26.06.24